

Overweging afscheidsviering
1 oktober 2017 Harlingen
Matteüs 21, 28-32

Vrienden in Xus,

Een man had twee zonen. Die zin komt vaker voor in de evangelies en maken me altijd wat nerveus. Want ook mijn vader heeft twee zonen.

Het meest bekende verhaal over een vader met twee zonen is trouwens het verhaal van de verloren zoon. Ik dacht altijd dat ik me daar geen zorgen bij hoefde te maken want het is de jongste zoon die een bandeloos leven gaat leiden en later met hangende pootjes bij de vader terugkomt. En ik ben de oudste zoon.

Maar na er jarenlang over gepreekt te hebben dat die jongste zoon het toch wel erg getroffen had met zo'n barmhartige vader, kwam ik er ineens achter dat het juist de oudste zoon is waar wat mis mee is. Want hoewel de jongste zoon tot inkeer komt, verhardt de oudste zoon juist in zijn wrok en vergroot hij daardoor de afstand tot de vader. De voorbeeldige oudste zoon blijkt bij nader inzien niet zo voorbeeldig en de verloren jongste zoon niet zo beroerd.

In het evangelie van vandaag zegt de eerste broer, ik neem aan de oudste, als zijn vader vraag om te werken in zijn wijngaard, OK, pa, komt in orde. Maar hij gaat niet. De jongste zegt: Geen zin in pa, maar hij gaat wel. Wie deed de wil van de Vader? De jongste. Want het komt niet op je woorden aan maar op je daden.

Achttien jaar ben ik werkzaam geweest in de wijngaard des Heren. Niet dat de Vader me daartoe geroepen heeft, ik kwam er min of meer zo maar in terecht toen ik na mijn werk bij de KRO hier in de buurt werk zocht. God heeft me niet zozeer geroepen maar gewenkt over zijn drempel, zoals Oosterhuis ergens in een lied schrijft. Of misschien heeft de Vader mij wel geroepen maar had ik dat niet in de gaten.

Ik ben niet zo van de romantische roepingsverhalen dat een stem in je binnenste of uit het tabernakel roept, of fluistert, dat je voor God moet gaan werken. Bij roeping denk ik meer aan al die mensen in de zorg bijvoorbeeld die dag en nacht klaar staan, ook voor mensen die daarvoor niet meer dank je wel kunnen zeggen.

Bij roeping denk ik ook aan de vele vrijwilligers in een parochie als deze, die niet zo op de voorgrond treden maar waardoor wel de pastor zijn werk kan doen. Of die ervoor zorgen dat de parochiaan in de kerk op een schone plek zit. Bij roeping denk ik aan onze parochianen die zieke, eenzame en rouwende mensen opzoeken en geduldig luisteren, ook als een verhaal voor de 100^e keer wordt verteld, omdat er eindelijk iemand is die luistert in plaats van praat. Dat zijn voor mij mensen met een roeping.

Een vader had twee zonen. De een zei ja maar deed nee en de ander zei nee maar deed ja. Als je kijkt tegen wie Jezus het heeft en wanneer dit verhaal zich afspeelt, besef je pas hoe spannend het verhaal in feite is.

Jezus is met zijn vrienden in Jeruzalem aangekomen, daar de tempel ingegaan en heeft de handelaren eruit geveegd die van het Godshuis een koopgoot maakten. Dan komen de farizeeën en de oudsten van het volk in de tempel verhaal bij Jezus halen. Wat verbeeldt Jezus zich wel en wat is er trouwens mis met wat handel want geld en religie gaan toch prima samen? Kun je je tempel nog rijker inrichten of nog wat langer openhouden. Bovendien, met wat voor gezag geeft Jezus onderricht? Waar zijn z'n papieren? Waar z'n referenties? Van wie heeft ie zijn zending?

En dan, dan, vertelt Jezus dit verhaal. Een vader had twee zonen. De oudste zoon staat voor de farizeeën en de oudsten, de religieuze elite. Degenen die menen dat ze op goede voet staan met de Vader. Alleen... zij zeggen ja, maar ze doen nee. Hun daden zijn niet in overeenstemming met hun woorden. Ze zeggen namens God te spreken maar hun handelen lijkt nergens op. Gebakken lucht. Hun mooie kleren en mooie woorden maskeren een adembenemende leegte.

De andere zoon die nee zegt maar ja doet, staat voor een ander slag volk. Die staat voor de zondaars, en niet de minsten. Hoeren, tollenaars. Degenen die veracht worden om wat ze zijn en wat ze doen. Mensen met een twijfelachtige reputatie. Maar wie kan er in hun ziel kijken? Wie stelt ooit de vraag waarom ze doen zoals ze doen? En zijn ze echt van God los of proberen ze op hun manier te doen wat God van hen vraagt.

Sizzen is neat mar dwaan is in ding. En niets is wat het lijkt als je je ogen niet voldoende opendoet. Ook in de kerk niet. De felheid van Jezus toon wordt veroorzaakt door de hardleersheid van degenen die menen dat ze

vertegenwoordigers zijn van Gods macht op aarde en de waarheid in pacht hebben. Het inzicht dat macht dienen is, is aan hen niet besteed.

De woorden van Jezus maken ongerust. Is onze reputatie als christengelovige, (en als pastor), voldoende voor onze redding? De farizeeën en oudsten hebben blijkbaar iets over het hoofd gezien. De vraag aan ons is: zien wij iets over het hoofd? We zien krimp in de kerk en maken daarop beleid? Prima. Maar vragen we ons ook af wat het zeggen wil dat onze kerkgebouwen te groot geworden zijn? Spelen zich buiten ons directe blikveld en aandachtsveld zaken af, die te doen hebben met Gods wereld, en die we over het hoofd zien?

Vandaag komt er een einde aan achttien jaar werk voor de kerk. Het is een andere wijngaard waar ik nu aan de slag ga maar hij is van dezelfde Vader.

Ik dank alle parochianen voor wat ze me de afgelopen jaren geleerd hebben, vaak zonder het in de gaten te hebben gehad. Ik heb zoveel van u geleerd, meer dan boeken me ooit leren konden. Ik vraag vergeving voor waar ik als herder te kort geschoten ben. Ook ik heb vast dingen gemist en over het hoofd gezien.

En ik dank God dat hij mij afwisselend liet ervaren wat het betekent een oudste en een jongste zoon te zijn. Iemand die het vaak wel doorhad, maar soms ook echt niet wist wat de diepere bedoeling was van leven, lijden en dood. Maar ook iemand die beseft dat het uiteindelijk goed komt. Omdat we van God zijn. Meer dan een leven lang. Daarom, tot slot nog eens dat hemels gebod dat zo vaak een thema vormde in mijn preken: Je bent van God, je vertrouwen is je redding, dus wees niet bang.